

Oporezivanje plaća u regiji Alpe-Jadran

Čok, Mitja; Grulja, Mateja Ana; Turk, Tomaž; Verbič, Miroslav

Source / Izvornik: **Odabrani prijevodi, 2013, 4, 1 - 16**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

<https://doi.org/10.3326/op.18>

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:242:827797>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International/Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-22**

Repository / Repozitorij:

[Institute of Public Finance Repository](#)

Institut za
javne financije

Smičiklasova 21 | Zagreb

www.ijf.hr | ured@ijf.hr

T: 01/4886-444 | F: 01/4819-365

ODABRANI PRIJEVODI

ISSN 1847-7445

BR. 18/13

citirati: Čok M., Grulja M. A., Turk T. and Verbič M., 2013. "Taxation of wages in the Alps-Adriatic region". *Financial Theory and Practice*, 37 (3), 259-277.

<http://www.fintp.hr/upload/files/ftp/2013/3/cok.pdf>

Svi *Odabrani prijevodi* dostupni su na:
<http://www.ijf.hr/hr/publikacije/ca/sopisi/12/odabrani-prijevodi/111/>

OPOREZIVANJE PLAĆA U REGIJI ALPE-JADRAN

DR. SC. MITJA ČOK*

MR. SC. MATEJA ANA GRULJA*

DR. SC. TOMAŽ TURK*

DR. SC. MIROSLAV VERBIČ*

PRETHODNO PRIOPĆENJE**

JEL: H21, H24

DOI: 10.3326/op.18

SAŽETAK

Austrija, Hrvatska, Mađarska, Italija i Slovenija razlikuju se ne samo u razini prosječne bruto plaće, već također i u ukupnom oporezivanju plaća. Hrvatska, Mađarska i Slovenija oporezuju prosječnu bruto plaću manje od Italije i Austrije. Međutim, za bruto plaće koje su u apsolutnim vrijednostima otprilike jednake prosječnim bruto plaćama u Italiji i Austriji, ili su više od tih iznosa, uočava se znatno veće porezno opterećenje u Hrvatskoj, Mađarskoj i Sloveniji.

Ključne riječi: plaće, porez na dohodak, doprinosi za socijalno osiguranje, porezni klin

* Autori zahvaljuju dvama anonimnim recenzentima na korisnim komentarima i prijedlozima.

** Primljeno: 1. listopada 2012.

Prihvaćeno: 9. siječnja 2013.

Mitja ČOK

Ekonomski fakultet, Sveučilište u Ljubljani, Kardeljeva ploščad 17, 1000 Ljubljana, Slovenija
e-mail: mitja.cok@ef.uni-lj.si

Mateja Ana GRULJA

Centar za zdravstvenu skrb o studentima, Sveučilište u Ljubljani, Aškerčeva cesta 4, 1000 Ljubljana, Slovenija
e-mail: ana.grulja@zdstudenti.si

Tomaž TURK

Ekonomski fakultet, Sveučilište u Ljubljani, Kardeljeva ploščad 17, 1000 Ljubljana, Slovenija
e-mail: tomaz.turk@ef.uni-lj.si

Miroslav VERBIČ

Ekonomski fakultet, Sveučilište u Ljubljani, Kardeljeva ploščad 17, 1000 Ljubljana, Slovenija
e-mail: miroslav.verbic@ef.uni-lj.si

I. UVOD

Porezni sustav u cjelini i oporezivanje plaća kao dio te cjeline, važni su čimbenici koji utječu na međunarodni položaj i ukupnu konkurentnost zemalja, neovisno o njihovoj geografskoj blizini ili članstvu u ekonomskim zajednicama. U velikoj mjeri je to slučaj i s Austrijom, Hrvatskom, Mađarskom, Italijom i Slovenijom, pet susjednih zemalja koje su (osim Hrvatske¹) članice Europske unije (EU), dijele svoje jedinstveno tržište i primjenjuju zajedničke politike u vezi slobodnog kretanja roba, kapitala, usluga i ljudi.² Zbog svojih različitih društveno-političkih okolnosti, bruto domaći proizvod (BDP) po glavi stanovnika tih zemalja znatno se razlikuje. U 2010. Austrija bilježi BDP po stanovniku prema paritetu kupovne moći od 126% EU prosjeka, a slijede Italija (100%), Slovenija (85%), Mađarska (65%) i Hrvatska (61%) (Eurostat, 2012). Zbog toga se razina godišnje prosječne bruto plaće (u nastavku, prosječne bruto plaće) u tim zemljama također razlikuje, i to u omjeru 1:4,5. Dostupnost dobre prometne povezanosti i otvoreno tržište rada potiču zapošljavanje u susjednim zemljama, uglavnom radnika iz zemalja s nižim primanjima koji traže bolje plaćen posao. Ove zemlje se također natječu za izravna strana ulaganja i pokušavaju privući regionalna sjedišta multinacionalnih tvrtki. Izvan je opsega ovog rada obuhvatiti kompleksnost faktora koji određuju međunarodnu konkurentnost zemalja. Postoji široki spektar tih čimbenika, uključujući institucije, obrazovni sustav i makroekonomsko okruženje (European Commission, 2011b; World Economic Forum, 2012; Centre for International Competitiveness, 2012).³ Porezi na plaće predstavljaju veliki dio troškova rada, a time također igraju važnu ulogu. Osim toga, porezi na rad, među kojima porezi na plaće čine veliki udio, drže značajan udio u državnim prihodima.⁴

Gilj ovog rada je usporediti oporezivanje plaća u navedenim zemljama i otkriti kako se te zemlje razlikuju prema ukupnom poreznom opterećenju. Prvo se predstavlja pregled stopâ poreza na dohodak i doprinosa za socijalno osiguranje, a slijedi prikaz izračuna poreza te poreznih klinova za različite razine bruto plaće. Razine poreznog opterećenja plaće za odabrane tipove obitelji redovito objavljuju OECD (npr. OECD, 2011), a EU prati porezne trendove u EU, uključujući poreze na rad (European Commission, 2011a). KPMG godišnje objavljuje pregled stopâ poreza na dohodak i doprinosa za socijalno osiguranje za niz zemalja, s posebnim naglaskom na najviše stope poreza na dohodak (KPMG, 2011), dok IBFD objavljuje cjelovit pregled poreza u europskim zemljama (IBFD, 2010). Široki raspon poreznih informacija može se pronaći i na internet stranicama nacionalnih ministarstava financija i poreznih uprava. Naša analiza zasniva se na radu Grulje (2011), koji se temelji na OECD metodologiji vezano uz definiciju plaće, uključenih poreza i poreznog klina. Analiza također obuhvaća Hrvatsku iako nije članica OECD-a.⁵ Poreze smo izračunali za prosječnu bruto plaću u svakoj zemlji (kao što to čini

¹ Od 1. srpnja 2013. i Hrvatska je članica EU-a (op. prev.)

² Ove zemlje također su dio Alpe-Jadran zajednice radnika (<http://www.alpeadria.org>), što je izraženo i u naslovu članka.

³ Brojne se znanstvene studije bave različitim aspektima konkurentnosti. Overesch i Johannes (2009), primjerice, ističu proces smanjenja stopa poreza na dobit u zemljama zapadne Europe kao nastojanje da se zadrži konkurentna pozicija pod prijetnjom niskih plaća u istočnoj Europi. Delakorda i Stojan-Kastelec (2000) potvrđuju da slovenski glavni nedostatak u usporedbi s ostalim tranzicijskim zemljama leži u visokim troškovima rada i visokom oporezivanju plaća.

⁴ Godine 2010. porezi na rad pridonosili su 56,8% ukupnih poreznih prihoda u Austriji, 43,4% u Hrvatskoj, 48,3% u Mađarskoj, 51,6% u Italiji i 51,8% u Sloveniji (European Commission, 2012; Ministry of Finance, 2010). Udjeli u BDP-u su, redom, 23,8; 14,3; 18,2; 21,8 i 19,7%.

⁵ Izračuni za Hrvatsku zasnovani su za radovima Cipek i Šnajder (2010), Grdović Gnip i Tomić (2010), Tomić i Grdović Gnip (2011), Turković Jarža (2010).

OECD), a povrh toga i za zajednički skup godišnjih bruto plaća (u nastavku, bruto plaće) koje su jednake u apsolutnom iznosu, te se kreću u rasponu od 10.000 do 100.000 eura. Prikazani su rezultati za zaposlenika samca bez djece i drugih uzdržavanih članova obitelji.

Kako bi se omogućila usporedba s rezultatima OECD-a, bazna godina za izračun je 2010. Treba imati na umu da će se, u turbulentnim vremenima trenutne financijske krize, neki od naših izračuna možda promijeniti kada se u obzir uzmu najnoviji parametri za pojedine zemlje. Činjenica je da danas zemlje često usklađuju svoje porezne sustave. Međutim, vjerujemo da takve promjene nisu toliko opsežne da opovrgnu naše zaključke, a to je da Hrvatska, Mađarska i Slovenija oporezuju svoje prosječne bruto plaće manje od Austrije i Italije, te da su njihove prosječne bruto plaće također znatno manje u apsolutnom iznosu u usporedbi s Italijom i Austrijom. Ipak, kad usporedimo ukupno oporezivanje bruto plaća koje su u apsolutnim vrijednostima približno jednake prosječnim bruto plaćama u Italiju i Austriju, poredak je obrnut jer se te plaće znatno više oporezuju u Hrvatskoj, Mađarskoj i Sloveniji. To znači da su porezni sustavi potonje tri zemlje konkurentni na razini relativno niskih bruto plaća (u apsolutnom iznosu). S *policy* točke gledišta, naši zaključci ukazuju na to da su ove tri zemlje uhvaćene u svojevrsnu *Kvaku 22*. Naime, dok su njihovi strateški ciljevi postizanje međunarodne konkurentnosti i prosječne razine razvoja EU-a, porezni sustavi tih zemalja ne poboljšavaju njihovu međunarodnu konkurentnost u segmentu pojedinaca s visokim bruto plaćama, za koje držimo da predstavljaju nositelje inovacija, znanja i produktivnosti.

Struktura rada je sljedeća. U drugom dijelu objašnjavaju se metodologija i pretpostavke korištene u izračunu poreza te pregled poreznih parametara. Treći dio predstavlja oporezivanje plaća po zemljama. U četvrtom dijelu uspoređuje se oporezivanje po zemljama, a posljednji dio sadrži zaključak.

2. METODOLOGIJA I PRETPOSTAVKE

Kao što je već rečeno, naša analiza temelji se na metodologiji OECD-a u pogledu definicije plaće, obuhvaćenih poreza i poreznog klina. OECD-ova definicija prosječnog radnika je proširena s prosječnog radnika u prerađivačkoj industriji (ISIC Sektor D) na prosječnog radnika (ISIC Sektori C do K), čime su obuhvaćeni i industrijski i neindustrijski radnici^{6,7}. Kao opće pravilo, sve naknade isplaćene radnicima su uzete u obzir, uključujući i plaćeni prekovremeni rad i razne dodatke isplaćene u novcu, dok kapitalni prihodi (kamate, dividende i kapitalni dobici) i povlastice zaposlenih nisu uključene (OECD, 2011).

Tablica 1 sadrži popis općih pretpostavki koje se primjenjuju na svih pet zemalja. Detalji specifični za pojedine zemlje su prezentirani dalje u tekstu.

Porezi se izračunavaju pod pretpostavkom jedne odrasle osobe samca bez uzdržavane djece i ostalih članova obitelji, koji prima plaću (dohodak od nesamostalnog rada) kao svoj jedini izvor prihoda. Osim

⁶ Prosječne bruto plaće koji se koriste u radu preuzete su iz OECD-a (OECD, 2011), a time i razlikuju se od "uobičajenih" prosječnih bruto plaća, koje izračunavaju nacionalni statistički uredi. Budući da Hrvatska nije članica OECD-a, prosječna bruto plaća izračunava se prema definiciji OECD-a, prema metodologiji Tomić i Grdović Gnip (2011), na temelju podataka iz DZS-a (2012).

⁷ ISIC: International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (Međunarodna standardna klasifikacija djelatnosti) (op. prev.).

prosječne bruto plaće, koja se razlikuje od zemlje do zemlje, u obzir je uzet i zajednički skup bruto plaća u rasponu između 10.000 eura i 100.000 eura. Među porezima, osim poreza na dohodak (PD), tu su i doprinosi za socijalno osiguranje (DSO) poslodavca i zaposlenika, kao i ostali obvezni doprinosi i porezi. PD uključuje središnji (nacionalni) porez na dohodak, kao i poreze na dohodak nižih razina državne vlasti. Troškovi rada se definiraju zbrajanjem DSO-a poslodavca (i ostalih doprinosa i poreza koje plaćaju poslodavci) i bruto plaće zaposlenika. Ostali troškovi vezani uz posao, npr. naknada troškova za putovanje na posao, nisu uključeni. Porezni klin se definira kao razlika između troškova rada za poslodavca i neto plaće zaposlenika. U nastavku teksta, porezni klin izračunava se kao postotni udio ukupnih poreza u troškovima rada.

TABLICA I.

Osnovne pretpostavke

Obilježja zaposlenika (poreznog obveznika)	– samac – bez uzdržavane djece ili odraslih članova obitelji – plaća je jedini izvor dohotka u 2010.
Bruto plaća (u eurima)	– prosječna bruto plaća – 10.000; 20.000; 30.000; 50.000; 100.000
Doprinosi za socijalno osiguranje (DSO)	– doprinosi za socijalno osiguranje poslodavca – doprinosi za socijalno osiguranje zaposlenika
Ostali doprinosi i porezi koje plaća poslodavac	– ostali doprinosi poslodavca – porez na platnu listu
Porezne olakšice	– standardni porezni odbici (engl. <i>tax allowance</i>) i umanjenja porezne obveze (engl. <i>tax credit</i>)
Porez na dohodak (PD)	– sve razine državne vlasti (središnja i niže)
Izračunati rezultati	– troškovi rada – porezni klin – efektivna porezna stopa (EPS) (za poslodavca, za zaposlenika i ukupno) – udio neto plaće u bruto plaći – udio neto plaće u troškovima rada

Izvor: prikaz autora.

Troškovi rada bili bi bolji zajednički nazivnik za međunarodne usporedbe, ali s obzirom na gornje limite (stropove) za plaćanje DSO-a, te na progresivne sustave PD-a, vrlo teško je izračun započinjati od vrha (tj. od troškova rada) prema dolje. Bruto plaće kao zajednički nazivnik su stoga prikladnije za korištenje, a njih također koristi i OECD. Nadalje, OECD rezultate smo koristili za provjeru ispravnosti naših izračuna.

Zaposlenikova efektivna porezna stopa (EPS) definira se kao ukupni iznos plaćenih poreza od strane zaposlenika podijeljen s bruto plaćom. Poslodavčev EPS sastoji od ukupno plaćenih poreza od strane poslodavca podijeljen s bruto plaćom. Ukupni EPS podrazumijeva iznos ukupnih poreza koje su platili poslodavac i zaposlenik, podijeljen s bruto plaćom.

Zajednička obilježja svih zemalja u vezi s oporezivanjem plaća su:

- progresivni raspored nacionalnog poreza na dohodak;⁸
- primjena poreznih olakšica u obliku poreznih odbitaka i/ili umanjenja porezne obveze, i

⁸ Iako je koncept poreza s jedinstvenom stopom (engl. *flat tax*) dominirao u raspravama o reformi PD-a u istočnoj Europi (Moore, 2005; Ivanova, Keen i Klemm, 2005; Fuest, Peichl i Schaefer, 2008), niti jedna od analiziranih zemalja nije uvela takav porez do 2010.

- oporezivanje bruto plaće DSO-om za poslodavca i za zaposlenika:
 - osnovica DSO-a je bruto plaća;
 - DSO zaposlenika uvijek uključuje doprinose za mirovinsko osiguranje, a
 - DSO poslodavca uvijek uključuje doprinose za zdravstveno osiguranje.

S druge strane, porezni sustavi razlikuju se od zemlje do zemlje u nekoliko područja, primjerice u broju i vrstama poreznih olakšica, u visini graničnih stopa poreza na dohodak, u broju i vrstama DSO-a, te njihovim stopama i definicijama osnovice. Glavna obilježja tih poreznih parametara specifična za pojedine zemlje prikazana su u tablici 2.

TABLICA 2.

Porezni parametri u 2010.

Vrsta oporezivanja	Zemlja				
	Slovenija	Italija	Austrija	Mađarska	Hrvatska ^a
1. Središnji PD					
1.1. Broj razreda u poreznom rasporedu PD-a	3	5	4	2	5
1.2. Granične porezne stope PD-a (%)	16; 27; 41	23; 27; 38; 41; 43	0; 36,5; 43,21; 50	17; 32	13,5; 25; 30; 37,5; 42,5
1.3. Prag za najvišu graničnu poreznu stopu (u eurima)	15.058	75.000	60.000	18.150	41.481
1.4. Porezne olakšice	porezni odbici	umanjenja porezne obveze	porezni odbici i umanjena porezne obveze	umanjenja porezne obveze	porezni odbici
2. Stope PD-a nižih razina vlasti (%)	/	regionalna: 0,9 – 1,4; lokalna: 0 – 0,8	/	/	lokalna: 0 - 18
3. Ostali porezi zaposlenika (%)	/	/	/	/	“krizni porez” (0; 2; 4 neto plaće)
4. DSO					
4.1. Godišnji strop	/	za zaposlenike i poslodavce, za sve vrste DSO-a; strop pri 92.147 eura osnovice (iznad stropa fiksni iznos)	za zaposlenike i poslodavce, za sve vrste DSO-a; strop pri 49.320 eura osnovice	za mirovinski DSO koji plaćaju zaposlenici; strop doprinosa postavljen na 2.570 eura	za mirovinski DSO koji plaćaju zaposlenici; strop doprinosa; strop na 76.207 eura osnovice
4.2. Stope DSO-a zaposlenika (%)	22,1	9,49; 10,49; (iznad stropa fiksni iznos)	18,1	17	20
4.3. Stope DSO-a poslodavca (%)	16,1	32,08 (iznad stropa fiksni iznos)	21,7	27	17,2
4.4. Ostali doprinosi poslodavca (%)	/	/	za zdravstveni (1,53 bruto plaće)	/	/
5. Porez na platnu listu	/	/	regionalni i lokalni (7,91% bruto plaće)	doprinos za profesionalno obrazovanje (1,5% bruto plaće)	/

^a U prvoj polovici 2010. u Hrvatskoj su postojale četiri granične porezne stope (15, 25, 35 i 45%), a 1. srpnja zamijenjene su trima poreznim stopama (12, 25 i 40%). Kao posljedica toga, godišnji PD za 2010. baziran je na “prosječnom rasporedu PD-a” s pet graničnih poreznih stopa, 13,5; 25; 30; 37,5 i 42,5 %. Krizni porez bio je na snazi do 31. listopada 2010.

PD – porez na dohodak. DSO – doprinosi za socijalno osiguranje.

Izvor: Cipek i Šnajder (2010); Tomić i Grdović Gnip (2011); IBFD (2010); OECD (2011); Turković Jaržica (2010).

Kao što pokazuje tablica 2, postoje značajne razlike među zemljama s obzirom na ukupnu stopu DSO-a i u pogledu najviše granične stope PD-a. Međutim, efektivna razina oporezivanja također ovisi o

sustavu poreznih olakšica i drugim pojedinostima poreznih rasporeda, tj. koliko brzo se doseže najviša granična stopa PD-a. Drugi važan element je strop DSO-a, pri čemu je Slovenija jedina zemlja koji ga nema.

3. OPOREZIVANJE PLAĆA PO ZEMLJAMA

Tablice 3. do 7. ilustriraju oporezivanje različitih razina bruto plaće za svih pet zemalja. Prvo su prikazane prosječne bruto plaće prema metodologiji OECD-a, otkrivajući razlike među zemljama. Zatim pronalazimo i pet drugih razina bruto plaće, koje su jednake za svih pet zemalja: 10.000, 20.000, 30.000, 40.000, 50.000, te 100.000 eura.

3.1. OPOREZIVANJE PLAĆA U SLOVENIJI

Slovenski porezni sustav pokazuje visoku razinu progresivnosti što je posljedica progresivnog poreznog rasporeda PD-a i proporcionalnog DSO-a. Kombinacija tih dvaju elemenata je visoko oporezivanje viših bruto plaća (5. i 6. razina plaće) u odnosu na niže razine plaća. To je vidljivo iz svih rezultata. Porezni klin za bruto plaću od 100.000 eura tako je za 21,6 postotnih bodova, odnosno za 61,4% viši u odnosu za porezni klin na bruto plaću od 10.000 eura. Nisko porezno opterećenje zaposlenika pri 2. razini plaće je uglavnom posljedica visokog općeg poreznog odbitka za porezne obveznike s niskim dohotkom, što rezultira s niskim iznosom PD-a.

TABLICA 3.

Oporezivanje plaća u Sloveniji

Razina plaće ^a	Godišnji podaci					
	1	2	3	4	5	6
1. Bruto plaća (u eurima)	16.551	10.000	20.000	30.000	50.000	100.000
2. DSO zaposlenika (u eurima)	3.658	2.210	4.420	6.630	11.050	22.100
3. PD (u eurima)	1.816	267	2.541	5.374	11.762	27.732
4. Porezi zaposlenika (2+3) (u eurima)	5.474	2.477	6.961	12.004	22.812	49.832
5. EPS zaposlenika (4/1) (%)	33,1	24,8	34,8	40,0	45,6	49,8
6. Neto plaća (1-4) (u eurima)	11.077	7.523	13.039	17.996	27.188	50.168
7. DSO poslodavca (u eurima)	2.665	1.610	3.220	4.830	8.050	16.100
8. EPS poslodavca (7/1) (%)	16,1	16,1	16,1	16,1	16,1	16,1
9. Troškovi rada (1+7) (u eurima)	19.216	11.610	23.220	34.830	58.050	116.100
10. Ukupni porezi (2+3+7) (u eurima)	8.138	4.087	10.181	16.834	30.862	65.932
11. Ukupni EPS (10/1) (%)	49,2	40,9	50,9	56,1	61,7	65,9
12. Porezni klin (10/9) (%)	42,4	35,2	43,9	48,3	53,2	56,8
13. Neto plaća/bruto plaća (6/1) (%)	66,9	75,2	65,2	60,0	54,4	50,2
14. Neto plaća/troškovi rada (6/9) (%)	57,6	64,8	56,2	51,7	46,8	43,2

^a 1. razina plaća je prosječna bruto plaća u 2010.

EPS zaposlenika – efektivna porezna stopa za zaposlenika. EPS poslodavca – efektivna porezna stopa za poslodavca. Ukupni EPS – ukupna efektivna porezna stopa.

Izvor: IBFD (2010); OECD (2011); vlastiti izračuni.

Razlog za relativno visoko oporezivanje zaposlenih je, uz visoku stopu DSO-a, nizak prag za najvišu stopu PD-a (15.058 eura). Kao rezultat toga, razine plaća od 4. pa nadalje sve podliježu najvišoj graničnoj stopi PD-a.

Slovenija je jedina zemlja bez stropa DSO-a i stoga progresivnost PD-a nije ublažena padom prosječne porezne stope DSO-a na višim razinama plaća.

3.2. OPOREZIVANJE PLAĆA U ITALIJI

Tablica 4 pokazuje kako je u Italiju EPS poslodavca viši od EPS-a zaposlenika za sve razine plaća osim najviše.

TABLICA 4.

Oporezivanje plaća u Italiji

Razina plaće ^a	Godišnji podaci					
	1	2	3	4	5	6
1. Bruto plaća (u eurima)	27.827	10.000	20.000	30.000	50.000	100.000
2. DSO zaposlenika (u eurima)	2.641	949	1.898	2.847	5.245	9.243
3. PD ^b (u eurima)	5.652	489	3.397	6.288	11.361	33.920
4. Porezi zaposlenika (2+3) (u eurima)	8.293	1.438	5.295	9.135	16.606	43.163
5. EPS zaposlenika (4/1) (%)	29,8	14,4	26,5	30,5	33,2	43,2
6. Neto plaća (1-4) (u eurima)	19.534	8.562	14.705	20.865	33.394	56.837
7. DSO poslodavca (u eurima)	8.927	3.208	6.416	9.624	16.040	29.561
8. EPS poslodavca (7/1) (%)	32,1	32,1	32,1	32,1	32,1	29,6
9. Troškovi rada (1+7) (u eurima)	36.754	13.208	26.416	39.624	66.040	129.561
10. Ukupni porezi (2+3+7) (u eurima)	17.219	4.646	11.711	18.759	32.646	72.723
11. Ukupni EPS (10/1) (%)	61,9	46,5	58,6	62,5	65,3	72,7
12. Porezni klin (10/9) (%)	46,9	35,2	44,3	47,3	49,4	56,1
13. Neto plaća/bruto plaća (6/1) (%)	70,2	85,6	73,5	69,6	66,8	56,8
14. Neto plaća/troškovi rada (6/9) (%)	53,1	64,8	55,7	52,7	50,6	43,9

^a 1. razina plaća je prosječna bruto plaća u 2010.

^b PD obuhvaća i lokalni porez na dohodak koji se primjenjuje u Rimu.

EPS zaposlenika – efektivna porezna stopa za zaposlenika. EPS poslodavca – efektivna porezna stopa za poslodavca. Ukupni EPS – ukupna efektivna porezna stopa.

Izvor: IBFD (2010); OECD (2011); vlastiti izračuni.

Specifičnost Italije su progresivne stope DSO-a za zaposlenike. Bruto plaće do 42.364 eura podliježu stopi doprinosa zaposlenika od 9,49%, dok bruto plaće iznad 42.364 eura i ispod stropa od 92.147 eura podliježu stopi DSO-a zaposlenika od 10,49%. S druge strane, stopa DSO-a poslodavca ostaje konstantna (32,08%) sve do gornje granice. Učinak relativno visokog stropa (92.147 eura) je zanemariv za razine plaća prikazane u tablici 4, što se jasno odražava u EPS-u poslodavca koji je konstantan do 6. razine plaća, gdje konačno opada, ali samo za 2,5 postotnih bodova. Učinak stropa bi bio znatno jači na EPS tek za razine plaće više od prikazanih.

3.3. OPOREZIVANJE PLAĆA U AUSTRIJI

Posebnost austrijskog sustava je prvi porezni razred s nultom stopom na poreznu osnovicu do 11.000 eura, što rezultira relativno umjerenim ukupnim poreznim opterećenjem za niske razine plaća. S druge strane, strop DSO-a postavljen na 49.320 eura smanjuje oporezivanje visokih bruto plaća unatoč graničnoj stopi PD-a od 50% koja se primjenjuje na dio porezne osnovice iznad 60.000 eura.

U Austriji se posebno oporezivanje dohotka koristi za odvojena ili izvanredna plaćanja (kao što su 13. i 14. mjesečna plaća) u iznosu do jedne šestine redovitih godišnjih isplata. Prvih 620 eura od tih izvanrednih iznosa oslobođeni su poreza na godišnjoj razini, dok se ostatak oporezuje jedinstvenom stopom od 6% (OECD, 2011). Slijedeći OECD metodologiju, sve bruto plaće iz tablice 5 uključuju dio koji odgovara 13. i 14. mjesečnoj plaći, koji se oporezuje prema tom posebnom pravilu. Kao posljedica toga, PD u tablici 5 je kombinacija progresivnog poreza na dohodak i proporcionalnog po stopi od 6%.

TABLICA 5.

Oporezivanje plaća u Austriji

Razina plaće ^a	Godišnji podaci					
	1	2	3	4	5	6
1. Bruto plaća (u eurima)	39.828	10.000	20.000	30.000	50.000	100.000
2. DSO zaposlenika (u eurima)	7.209	1.510	3.620	5.430	8.927	8.927
3. PD (u eurima)	5.476	–	494	2.975	8.500	28.008
4. Porezi zaposlenika (2+3) (u eurima)	12.685	1.510	4.114	8.405	17.427	36.934
5. EPS zaposlenika (4/1) (%)	31,8	15,1	20,6	28,0	34,9	36,9
6. Neto plaća (1-4) (u eurima)	27.143	8.490	15.886	21.595	32.573	63.066
7. DSO poslodavca ^b (u eurima)	12.239	3.073	6.146	9.219	15.217	19.732
8. EPS poslodavca (7/1) (%)	30,7	30,7	30,7	30,7	30,4	19,7
9. Troškovi rada (1+7) (u eurima)	52.067	13.073	26.146	39.219	65.217	119.732
10. Ukupni porezi (2+3+7) (u eurima)	24.924	4.583	10.260	17.624	32.645	56.667
11. Ukupni EPS (10/1) (%)	62,6	45,8	51,3	58,8	65,3	56,7
12. Porezni klin (10/9) (%)	47,9	35,1	39,2	44,9	50,1	47,3
13. Neto plaća/bruto plaća (6/1) (%)	68,2	84,9	79,4	72,0	65,2	63,1
14. Neto plaća/troškovi rada (6/9) (%)	52,1	64,9	60,8	55,1	49,9	52,7

^a 1. razina plaća je prosječna bruto plaća u 2010.

^b DSO poslodavca obuhvaća ostale doprinose poslodavca i porez na platnu listu.

EPS zaposlenika – efektivna porezna stopa za zaposlenika. EPS poslodavca – efektivna porezna stopa za poslodavca. Ukupni EPS – ukupna efektivna porezna stopa.

Izvor: IBFD (2010); OECD (2011); vlastiti izračuni.

Kod EPS-a poslodavca uočava se učinak stropa, jer je EPS 10,7 postotnih bodova niži za 6. razinu plaće nego za 5. razine. Kod EPS-a zaposlenika, s druge strane, ne uočava se pad uzrokovan stropom EPS-a, jer je prevladan učinkom progresivnog PD-a. Općenito, Austriju karakteriziraju visoki troškovi rada i visoke neto plaće (kao rezultat kombinacije relativno niskog oporezivanja zaposlenika i visokog poreznog opterećenja poslodavca).

3.4. OPOREZIVANJE PLAĆA U MAĐARSKOJ

Sa zaposlenikove točke gledišta Mađarska primjenjuje relativno visoko oporezivanje niske razine plaća. EPS zaposlenika za niske plaće je najveći među svim analiziranim zemljama. Za više razine plaća EPS zaposlenika više nije najveći zbog stropa kod doprinosa za mirovinsko osiguranje zaposlenika i umjerene najviše granične porezne stope PD-a (32%), koja se primjenjuje na poreznu osnovicu iznad 18.150 eura.

TABLICA 6.

Oporezivanje plaća u Mađarskoj

Razina plaće ^a	Godišnji podaci					
	1	2	3	4	5	6
1. Bruto plaća (u eurima)	8.876	10.000	20.000	30.000	50.000	100.000
2. DSO zaposlenika (u eurima)	1.509	1.700	3.400	4.820	6.320	10.070
3. PD (u eurima)	1.256	1.499	5.406	9.470	17.598	37.918
4. Porezi zaposlenika (2+3) (u eurima)	2.765	3.199	8.806	14.290	23.918	47.988
5. EPS zaposlenika (4/1) (%)	31,2	32,0	44,0	47,6	47,8	48,0
6. Neto plaća (1-4) (u eurima)	6.111	6.801	11.195	15.711	26.083	52.013
7. DSO poslodavca ^b (u eurima)	2.530	2.850	5.700	8.550	14.250	28.500
8. EPS poslodavca (7/1) (%)	28,5	28,5	28,5	28,5	28,5	28,5
9. Troškovi rada (1+7) (u eurima)	11.406	12.850	25.700	38.550	64.250	128.500
10. Ukupni porezi (2+3+7) (u eurima)	5.295	6.049	14.506	22.840	38.168	76.488
11. Ukupni EPS (10/1) (%)	59,7	60,5	72,5	76,1	76,3	76,5
12. Porezni klin (10/9) (%)	46,4	47,1	56,4	59,3	59,4	59,5
13. Neto plaća/bruto plaća (6/1) (%)	68,8	68,0	56,0	52,4	52,2	52,0
14. Neto plaća/troškovi rada (6/9) (%)	53,6	52,9	43,6	40,8	40,6	40,5

^a 1. razina plaća je prosječna bruto plaća u 2010.

^b DSO poslodavca obuhvaća porez na platnu listu.

EPS zaposlenika – efektivna porezna stopa za zaposlenika. EPS poslodavca – efektivna porezna stopa za poslodavca. Ukupni EPS – ukupna efektivna porezna stopa.

Izvor: IBFD (2010); OECD (2011); vlastiti izračuni.

S druge strane, DSO poslodavca ne podliježe stropu. Iako je porezno opterećenje poslodavca nisko, bruto plaće u Mađarskoj oporezuju se najviše od svih zemalja za sve razine plaća iznad prosječne bruto plaće.

3.5. OPOREZIVANJE PLAĆA U HRVATSKOJ

U Hrvatskoj se strop DSO-a primjenjuje samo na zaposlenikov doprinos za mirovinsko osiguranje, a s obzirom da iznosi relativno visokih 76.207 eura, utječe samo na zaposlenike s najvišim plaćama razini, ublažavajući progresivnost PD-a. Osim progresivnog nacionalnog i lokalnog PD-a, Hrvatska je u 2010. također privremeno primjenjivala progresivni krizni porez na neto plaće, što je povećalo ukupno oporezivanje u tablici 7.

TABLICA 7.

Oporezivanje plaća u Hrvatskoj

Razina plaće ^a	Godišnji podaci					
	1	2	3	4	5	6
1. Bruto plaća (u eurima)	12.019	10.000	20.000	30.000	50.000	100.000
2. DSO zaposlenika (u eurima)	2.404	2.000	4.000	6.000	10.000	15.241
3. PD ^b (u eurima)	1.243	874	3.474	6.655	14.033	36.969
4. Porezi zaposlenika (2+3) (u eurima)	3.647	2.874	7.474	12.655	24.033	52.211
5. EPS zaposlenika (4/1) (%)	30,3	28,7	37,4	42,2	48,1	52,2
6. Neto plaća (1-4) (u eurima)	8.372	7.126	12.526	17.345	25.967	47.789
7. DSO poslodavca (u eurima)	2.067	1.720	3.440	5.160	8.600	17.200
8. EPS poslodavca (7/1) (%)	17,2	17,2	17,2	17,2	17,2	17,2
9. Troškovi rada (1+7) (u eurima)	14.086	11.720	23.440	35.160	58.600	117.200
10. Ukupni porezi (2+3+7) (u eurima)	5.714	4.594	10.914	17.815	32.633	69.411
11. Ukupni EPS (10/1) (%)	47,5	45,9	54,6	59,4	65,3	69,4
12. Porezni klin (10/9) (%)	40,6	39,2	46,6	50,7	55,7	59,2
13. Neto plaća/bruto plaća (6/1) (%)	69,7	71,3	62,6	57,8	51,9	47,8
14. Neto plaća/troškovi rada (6/9) (%)	59,4	60,8	53,4	49,3	44,3	40,8

^a 1. razina plaća je prosječna bruto plaća u 2010.

^b PD uključuje "krizni porez" i prizvez po stopi koja se primjenjuje u Zagrebu (18%).

EPS zaposlenika – efektivna porezna stopa za zaposlenika. EPS poslodavca – efektivna porezna stopa za poslodavca. Ukupni EPS – ukupna efektivna porezna stopa.

Izvor: Cipek i Šnajder (2010); Tomić i Grdović Gnip (2011); IBFD (2010); Turković Jarža (2010); DZS (2012); vlastiti izračuni.

Dodatno obilježje Hrvatske su relativno visoki porezi za zaposlenika (zaposlenikovi PD i DSO) u odnosu na poreze poslodavca (DSO poslodavca). Na 6. razini plaća, porezi poslodavca tako predstavljaju trećinu zaposlenika poreza. Sveukupno, Hrvatska pokazuje relativno visoko oporezivanje zaposlenika (osobito na visokim razinama plaća), i relativno nisko oporezivanje poslodavaca, te visoki ukupni porezni klin, koji je nadmašen jedino poreznim klinom u Mađarskoj.

4. USPOREDBA OPOREZIVANJA MEĐU ZEMLJAMA

U sljedećoj usporedbi PD za Hrvatsku uključuje krizni porez. Za Austriju i Mađarsku porez na platnu listu i drugi doprinosi poslodavaca uvršteni su u DSO poslodavca. Rezultati iz tablica 3. do 7. sažeti su u tablici 8 i slici 1.

Kako otkrivaju tablica 8 i slika 1, prosječna bruto plaća u 2010. je najsnažnije oporezivana u Austriji, gdje ukupni porezni klin predstavlja 47,8% troškova rada, a najmanje u Hrvatskoj, gdje porezni klin iznosi 40,6% troškova rada. Struktura poreznog klina otkriva relativnu važnost pojedinih poreza. DSO poslodavca predstavlja najveći udio troškova rada u Italiji (24,3%), a samo 13,9% u Sloveniji. DSO zaposlenika iznosi 19,0% troškova rada, i po tome je Slovenija na prvom mjestu dok, s druge strane, ta stavka predstavlja samo 7,2% troškova rada u Italiji. S EPS-om od 15,4%, PD je najviši u Italiji, a najniži u Hrvatskoj, gdje predstavlja 8,8% troškova rada.

TABLICA 8.

Struktura poreznog klina pri raznim visinama bruto plaće

Razina plaće ^a	Godišnja bruto plaća U eurima	PD ^b	EPS zaposlenika	Porezi zaposlenika	EPS poslodavca ^c	Porezni klin					
							Udio u troškovima rada (%)				
							1	2	3	4 (2+3)	5
Austrija	39.828	10,5	13,8	24,3	23,5	47,8					
Italija	27.827	15,4	7,2	22,6	24,3	46,9					
Mađarska	8.876	11,0	13,2	24,2	22,2	46,4					
Slovenija	16.551	9,5	19,0	28,5	13,9	42,4					
Hrvatska	12.019	8,8	17,1	25,9	14,7	40,6					
Mađarska		11,7	13,2	24,9	22,2	47,1					
Hrvatska		7,5	17,1	24,6	14,7	39,3					
Slovenija	10.000	2,3	19,0	21,3	13,9	35,2					
Italija		3,7	7,2	10,9	24,3	35,2					
Austrija		0,0	11,6	11,6	23,5	35,1					
Mađarska		21,0	13,2	34,2	22,2	56,4					
Hrvatska		14,8	17,1	31,9	14,7	46,6					
Italija	20.000	12,9	7,2	20,1	24,3	44,4					
Slovenija		10,9	19,0	29,9	13,9	43,8					
Austrija		1,9	13,9	15,8	23,5	39,3					
Mađarska		24,6	12,5	37,1	22,2	59,3					
Hrvatska		18,9	17,1	36,0	14,7	50,7					
Slovenija	30.000	15,4	19,0	34,4	13,9	48,3					
Italija		15,9	7,2	23,1	24,3	47,4					
Austrija		7,6	13,9	21,5	23,5	45,0					
Mađarska		27,4	9,8	37,2	22,2	59,4					
Hrvatska		24,0	17,1	41,1	14,7	55,8					
Slovenija	50.000	20,3	19,0	39,3	13,9	53,2					
Austrija		13,0	13,8	26,8	23,3	50,1					
Italija		17,2	7,9	25,1	24,3	49,4					
Mađarska		29,5	7,8	37,3	22,2	59,5					
Hrvatska		31,5	13,0	44,5	14,7	59,2					
Slovenija	100.000	23,9	19,0	42,9	13,9	56,8					
Italija		26,2	7,1	33,3	22,8	56,1					
Austrija		23,4	7,5	30,9	16,5	47,4					

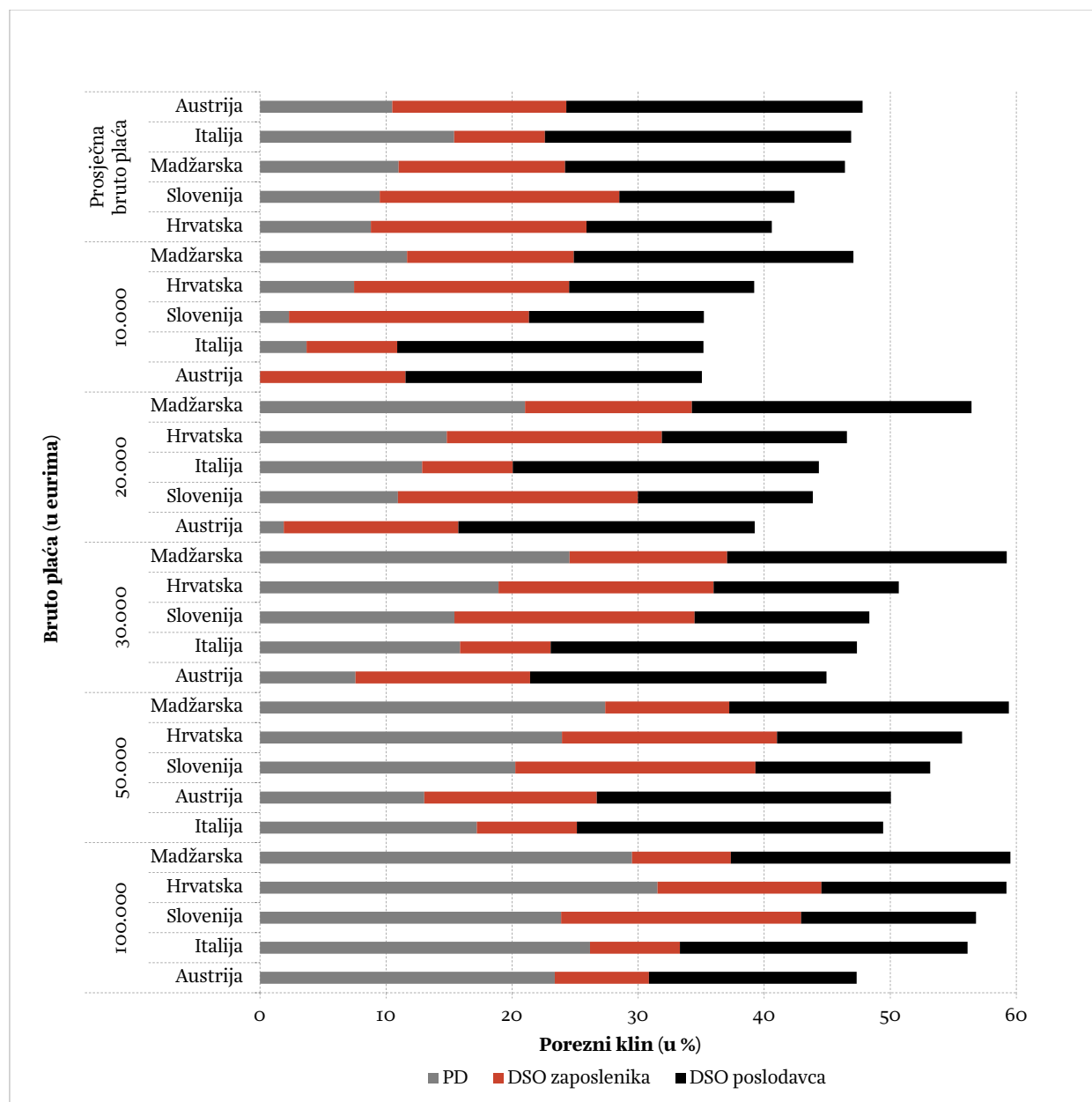
^a 1. razina plaća je prosječna bruto plaća u 2010.

^b PD obuhvaća "krizni porez" u Hrvatskoj; sukladno metodologiji OECD-a, PD u Hrvatskoj i Italiji uključuju porez na dohodak lokalne vlasti po stopama koje se primjenjuju u glavnim gradovima (Zagreb i Rim).

^c DSO poslodavca obuhvaća ostale doprinose poslodavca (Austrija) i porez na platnu listu (Austrija i Mađarska).

Pri svakoj razini plaće zemlje su poredane po padajućoj vrijednosti poreznog klina.

Izvor: Cipek i Šnajder (2010); Tomić i Grdović Gnip (2011); IBFD (2010); OECD (2011); Turković Jarža (2010); DZS (2012); vlastiti izračuni.

SLIKA 1.*Struktura poreznog klina pri raznim visinama bruto plaće*

Prosječna bruto plaća vrijedi za 2010.

PD obuhvaća "krizni porez" u Hrvatskoj; sukladno metodologiji OECD-a, PD u Hrvatskoj i Italiji uključuju porez na dohodak lokalne vlasti po stopama koje se primjenjuju u glavnim gradovima (Zagreb i Rim). DSO poslodavca obuhvaća ostale doprinose poslodavca (Austrija) i porez na platnu listu (Austrija i Mađarska).

Izvor: Cipek i Šnajder (2010); Tomić i Grdović Gnip (2011); IBFD (2010); OECD (2011); Turković Jarža (2010); DZS (2012); vlastiti izračuni.

Usporedba jednakih (u apsolutnom iznosu) bruto plaća (razine plaća 2. do 6.) otkriva da je najviši porezni klin za sve razine plaće u Mađarskoj, a u većini slučajeva slijede Hrvatska, Slovenija, Italija i Austrija. U svim zemljama veličina poreznog klina povećava se s razinom plaće. Jedina iznimka je Austrija, gdje veličina poreznog klina za najvišu razinu plaće pada za 2,7 postotnih bodova u odnosu na prethodnu razinu plaće, zbog regresivnog učinka stropa DSO-a. Sveukupno, najniži porezni klin se bilježi u Austriji (s izuzetkom 5. razine plaća, na kojoj najniži porezni klin pronalazimo u Italiji). Porezni klin u Hrvatskoj niži je od poreznog klina u Mađarskoj, i viši nego u Sloveniji. Slovenija je tako zauzela

središnje mjesto među promatranim zemljama. U tablici 9 i slici 2 nastavljamo s prezentacijom troškova rada i neto plaćama pri različitim razinama bruto plaće.

TABLICA 9.

Troškovi rada i neto plaće pri različitim visinama bruto plaće

Razina plaće ^a	Godišnja bruto plaća	Trošak rada	Neto plaća	Neto plaća/ bruto plaća	Neto plaća/ trošak rada
	1	2 (u eurima)	3	4 (3/1)	5 (3/2)
Austrija	39.828	52.067	27.143	68,2	52,1
Italija	27.827	36.754	19.534	70,2	53,1
Slovenija	16.551	19.216	11.077	66,9	57,6
Hrvatska	12.019	14.086	8.372	69,7	59,4
Mađarska	8.876	11.406	6.111	68,8	53,6
Italija		13.208	8.562	85,6	64,8
Austrija		13.073	8.490	84,9	64,9
Mađarska	10.000	12.850	6.801	68,0	52,9
Hrvatska		11.720	7.126	71,3	60,8
Slovenija		11.610	7.523	75,2	64,8
Italija		26.416	14.705	73,5	55,7
Austrija		26.146	15.886	79,4	60,8
Mađarska	20.000	25.700	11.195	56,0	43,6
Hrvatska		23.440	12.526	62,6	53,4
Slovenija		23.220	13.039	65,2	56,2
Italija		39.624	20.865	69,6	52,7
Austrija		39.219	21.595	72,0	55,1
Mađarska	30.000	38.550	15.711	52,4	40,8
Hrvatska		35.160	17.345	57,8	49,3
Slovenija		34.830	17.996	60,0	51,7
Italija		66.040	33.394	66,8	50,6
Austrija		65.217	32.573	65,2	49,9
Mađarska	50.000	64.250	26.083	52,2	40,6
Hrvatska		58.600	25.967	51,9	44,3
Slovenija		58.050	27.188	54,4	46,8
Italija		129.561	56.837	56,8	43,9
Mađarska		128.500	52.013	52,0	40,5
Austrija	100.000	119.732	63.066	63,1	52,7
Hrvatska		117.200	47.789	47,8	40,8
Slovenija		116.100	50.168	50,2	43,2

^a 1. razina plaća je prosječna bruto plaća u 2010.

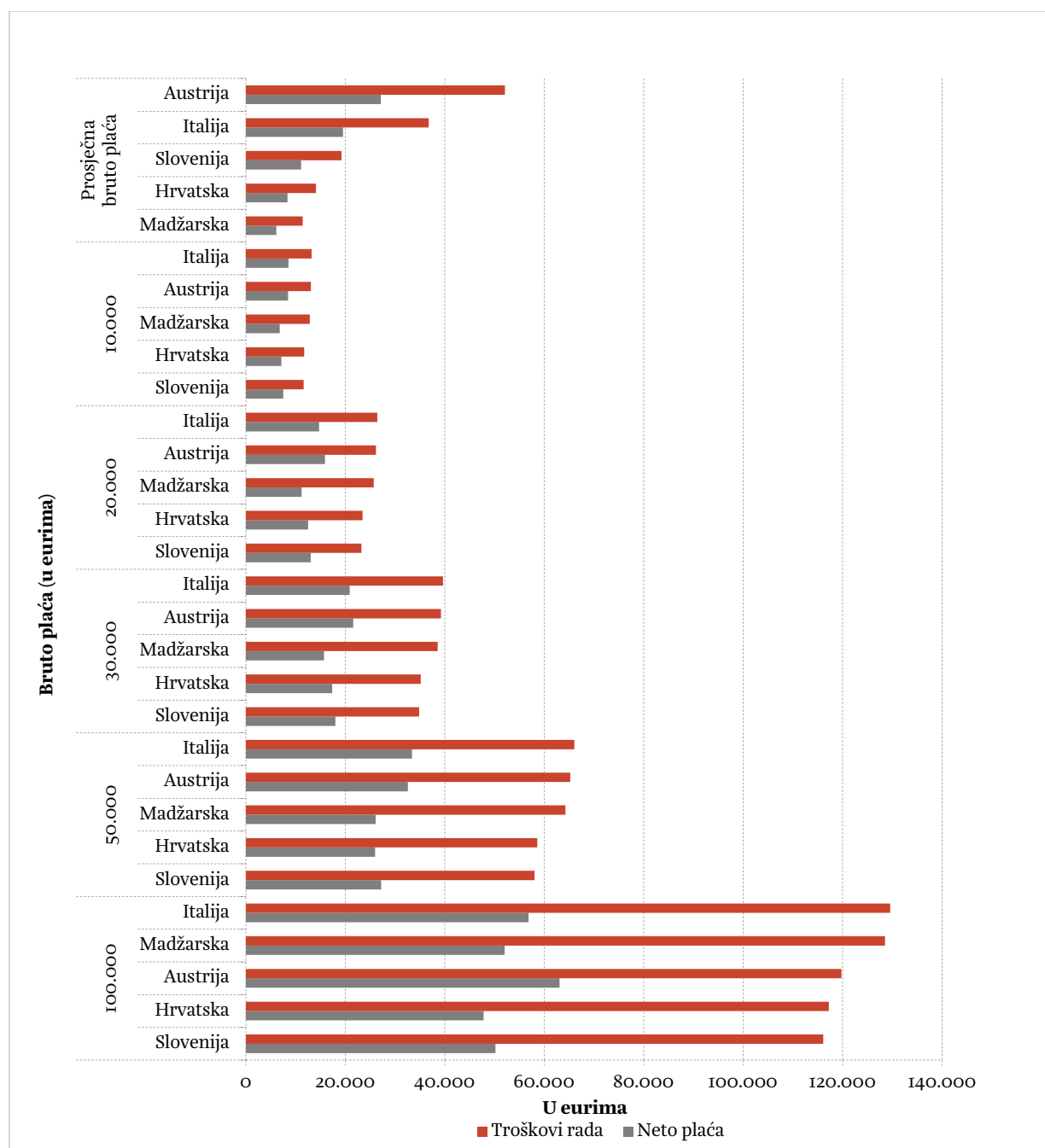
Pri svakoj razini plaće zemlje su poredane po padajućoj vrijednosti poreznog klina.

Izvor: Cipek i Šnajder (2010); Tomić i Grdović Gnip (2011); IBFD (2010); OECD (2011); Turković Jarža (2010); DZS (2012); vlastiti izračuni.

Tablica 9 i slika 2 otkrivaju da relativni iznosi troškova rada i neto plaća prate relativne veličine bruto plaće. Početne razlike u apsolutnoj veličini prosječnih bruto plaća među državama su dovoljno velike da spriječe bilo kakvu promjenu redoslijeda koje bi moglo biti uzrokovano razlikama u poreznim sustavima. Što se tiče troškova rada na temelju prosječne bruto plaće, ne čudi da su oni najviši u Austriji, a slijede Italija, Slovenija, Hrvatska i Mađarska.

SLIKA 2.

Troškovi rada i neto plaće pri različitim visinama bruto plaće

Prosječna bruto plaća vrijedi za 2010.

Pri svakoj razini plaće zemlje su poredane po padajućoj vrijednosti poreznog klina.

Izvor: Cipek i Šnajder (2010); Tomić i Grdović Gnip (2011); IBFD (2010); OECD (2011); Turković Jarža (2010); DZS (2012); vlastiti izračuni.

Usporedba apsolutnih razina troškova rada na temelju jednakih (u apsolutnom iznosu) bruto plaća (razine plaća 2. do 6.) otkriva da je najviša razina troškova rada u Italiji, a potom slijede Austrija, Mađarska, Hrvatska i Slovenija. Jedina iznimka je 6. razina plaća, gdje troškovi rada u Mađarskoj premašuju one u Austriji. Visoki troškovi rada u Italiji su posljedica visoke razine oporezivanja zaposlenika i visokog stropa DSO-a. Unatoč najvišim troškovima rada, Italija ima najveću prosječnu neto plaću samo za 2. i 5. razinu plaća, prepuštajući "vodstvo" Austriji za preostale tri razine plaća. Općenito je oporezivanje zaposlenika najpovoljnije u Austriji, što se vidi u najvišim udjelima neto plaće

u bruto plaći pri gotovo svim razinama plaće – pogotovo pri najvišoj. Slovenski poslodavci suočavaju se s najnižim troškovima rada na svim razinama plaća, dok su slovenske neto plaće smještene u sredini distribucije za gotovo sve razine plaća. Mađarska se odlikuje relativno visokim oporezivanjem zaposlenika, što rezultira relativno niskim neto plaćama.

5. ZAKLJUČAK

Ovaj rad predstavio je usporedbu oporezivanja bruto plaća u Austriji, Hrvatskoj, Mađarskoj, Italiji i Sloveniji temeljenu na OECD-ovoj metodologiji. Prikazani su rezultati prosječne bruto plaće, kao i za skup jednakih (u apsolutnom iznosu) bruto plaća u rasponu od 10.000 do 100.000 eura. Porezi uzeti u obzir uključuju središnji (nacionalni) porez na dohodak i porez na dohodak koji prikupljaju niže razine državne vlasti, DSO-e koje plaćaju poslodavci i zaposlenici, te ostali obvezni doprinosi i porezi na bruto plaću. Analizirani su porezni sustavi navedenih zemalja u 2010., pri čemu su troškovi rada definirani kao porezi poslodavca pridodani bruto plaći zaposlenika. Porezni klin se definira kao razlika između troškova rada za poslodavca i neto plaće zaposlenika. Izračunava se i izražava kao postotni udio ukupnih poreza u troškovima rada.

S obzirom da se tih pet zemalja znatno razlikuju prema BDP-u po stanovniku, ne čudi da se razine prosječne bruto plaće također značajno razlikuju, i to u omjeru 1:4,5. Najviša bruto plaća je u Austriji, a najniža u Mađarskoj, a isti je poredak zemalja po neto plaći.

Prosječna bruto plaća u 2010. najviše se oporezuje u Austriji, gdje ukupni porezni klin predstavlja 47,8% troškova rada, a najmanje u Hrvatskoj, gdje je porezni klin jednak 40,6%. Godišnji troškovi rada na temelju prosječne bruto plaće najviši su u Austriji, a najniži u Mađarskoj.

Usporedba jednakih (u apsolutnom iznosu) bruto plaća (u rasponu od 10.000 do 100.000 eura) otkriva da je najveći porezni klin na svim razinama plaće u Mađarskoj, a slijede Hrvatska, Slovenija, Italija i Austrija. U svim zemljama veličina poreznog klina u pravilu se povećava s razinom plaće. Najniži porezni klin se uočava u Austriji, gdje je najniže oporezivanje zaposlenika PD-om, a i DSO zaposlenika je relativno nizak. Porezni klin u Hrvatskoj niži je od poreznog klina u Mađarskoj, i viši nego u Sloveniji. Slovenija je tako zauzela sredinu među promatranim zemljama.

Ukupno gledajući, rezultati pokazuju da Hrvatska, Mađarska i Slovenija imaju manje oporezivanje svoje prosječne bruto plaće u odnosu na Austriju i Italiju. Prosječne bruto plaće u prve tri zemlje znatno su niže u apsolutnom iznosu nego u Italiji i Austriji. S te točke gledišta, Hrvatska, Mađarska i Slovenija su atraktivne zahvaljujući znatno nižoj prosječnoj bruto plaći od one u Austriji i Italiji. S druge strane, kad usporedimo oporezivanje bruto plaće koja je u apsolutnom iznosu blizu ili iznad prosječne bruto plaće u Italiji i Austriji, poredak je obrnut – te plaće se oporezuju znatno više u Hrvatskoj, Mađarskoj i Sloveniji, što znači da su, iz perspektive oporezivanja, ove tri zemlje neatraktivne za visoko plaćene zaposlenike. U tom smislu, Hrvatska, Mađarska i Slovenija ne mogu se natjecati s Austrijom i Italijom.

*S engleskoga preveo:
Ivica Urban
Institut za javne financije*

REFERENCE

1. Alps-Adriatic working community. Dostupno na <<http://www.alpeadria.org>>.
2. Centre for International Competitiveness, 2012. *The European Competitiveness Index Series*. Dostupno na <<http://www.cforic.org/pages/european-competitiveness.php>>.
3. Gipek, K. i Šnajder, T., 2010. Oporezivanje dohotka od nesamostalnog rada: novosti u zakonodavnom okviru s primjerima. *Porezni vjesnik, Poseban broj 7a*. Zagreb: Institut za javne financije.
4. Delakorda, A. and Strojan-Kastelec, A., 2000. *Raven in dinamika plač ter njihov vpliv na konkurenčnost* [online]. Ljubljana: Bank of Slovenia. Dostupno na <<http://www.bsi.si/banka-slovenije.asp?Mapald=340&Pisava>>.
5. DZS, 2012. Dostupno na <<http://www.dzs.hr>>.
6. European Commission, 2011a. *Taxation Trends in the European Union. Data for the EU Member States, Iceland and Norway: 2011 Edition*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
7. European Commission, 2011b. *European Competitiveness Report 2011*. Brussels: European Commission.
8. European Commission, 2012. *Taxation Trends in the European Union. Data for the EU Member States, Iceland and Norway: 2012 Edition*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
9. EUROSTAT, 2012. *GDP per Capita in PPS. Luxembourg: EUROSTAT*. Dostupno na <<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&plugin=1&language=en&pcode=tecoo114>>.
10. Fuest, C., Peichl, A. and Schaefer, T., 2008. Is a Flat Tax Reform Feasible in a Grown-up Democracy of Western Europe? A Simulation Study for Germany. *International Tax and Public Finance*, 15(5), pp. 620-636. doi: <http://dx.doi.org/10.1007/s10797-008-9071-2>
11. Grdović Gnip, A. and Tomić, I., 2010. How Hard Does the Tax Bite Hurt? Croatian vs. European Worker. *Financial Theory and Practice*, 34(2), pp. 109-142.
12. Grulja, M. A., 2011. *Efektivna obdavčitev plač v izbranih evropskih državah*. Ljubljana: Faculty of Economics.
13. IBFD, 2010. *European Tax Handbook*. Amsterdam: International Bureau of Fiscal Documentation.
14. Ivanova, A., Keen, M., and Klemm, A., 2005. The Russian 'Flat Tax' Reform. *Economic Policy*, 20(43), pp. 397-444. doi: <http://dx.doi.org/10.1111/j.1468-0327.2005.00143.x>
15. KPMG, 2011. *KPMG's Individual Income Tax and Social Security Rate Survey 2011*. Dostupno na <<http://www.kpmg.com/Global/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/individual-income-tax-social-security-rate-survey-September-2011.pdf>>.
16. Ministarstvo financija, 2010. *Godišnjak Ministarstva financija za 2010*. Dostupno na <www.mfin.hr/adminmax/docs/Godisnjak%202010.pdf>.
17. Moore D., 2005. Slovakia's 2004 Tax and Welfare Reforms. *IMF Working Paper*, No. 133.
18. OECD, 2011. *Taxing Wages, 2010*. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development.
19. Overesch, M. and Johannes, R., 2009. Competition from Low-wage Countries and the Decline of Corporate Tax Rates: Evidence from European Integration. *World Economy*, 32(9), pp. 1348-1364. doi: <http://dx.doi.org/10.1111/j.1467-9701.2009.01214.x>
20. Tomić, I., and Grdović Gnip, A., 2011. *Labour Markets and Taxes in Europe: How Much do Governments Bite the Hands that Feed Them?* Saarbrücken: VDM Verlag Dr. Müller.
21. Turković Jarža, L., 2010. Novosti u izmijenjenom Zakonu o porezu na dohodak – Obračun plaća od 1. srpnja 2010. i ostale novosti u oporezivanju dohotka. *Računovodstvo, revizija i financije*, (7/10), str. 11-15.
22. Urban, I., 2009. Porezno opterećenje rada u Hrvatskoj. *Newsletter*, br. 47. Dostupno na <<http://www.ijf.hr/newsletter/47.pdf>>.
23. World Economic Forum, 2012. *The Global Competitiveness Report 2012-2013*. Geneva: World Economic Forum. Dostupno na <<http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2012-2013>>.